

5/12

De demokratiska partierna

måste söka komma fram till samarbete, betonar även folkpartiets förre ledare Gustaf Andersson i Rasjön i den av Stockholms-Tidningen anordnade debatten. Han rekommenderar en samlingsregering som "en god form för ett på kompromissvilja byggt samarbete" och framhåller med rätta att under ett sådant system riksdagen blir mindre bunden gentemot regeringen än under majoritetsregeringar av nuvarande typ. "Under en samlingsregering kommer inte partiprestigen med i spelet på samma sätt. Såväl riksdagens inflytande som den reella granskningen av regeringsförslagen skulle vara tillfredsställande under ett sådant system."

Egendomligt nog vill hr Andersson dock inte anbefalla en samregering av mera permanent art. I sätser så allmänna att de inte innehåller några sakska förordar han "en viss rörlighet hos första statsmakten ... så att partierna finge växla i fråga om maktinnehavet". Häremot kan invändas att en sådan rörlighet faktiskt inte existerat sedan årtionden och att det är omöjligt att nå den då väljarna vid val efter val ger ett visst parti eller en viss koalition majoriteten. Viktigare är att de fördelar med en samlingsregering som hr Andersson själv framhäver vinnes endast om partierna principiellt går in för systemet och systematiskt söker nå uppgörelse under samverkan i regeringen. Eljest riskerar man att partiprestigen och partidisciplinen blir lika avgörande som nu; ty om ett samregerande ordnas blott på kort sikt, blir partierna inriktade på en taktisk verksamhet, avsedd att förbättra deras politiska positioner vid samarbetets upplösning.